

Asia: VN/7167/2024

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi kaivosmineraaliverolain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Teollisuusliitto kiittää mahdollisuudesta antaa lausuntonsa kaivosmineraaliveron korotusta koskevaan lausuntopyyntöön.

Ensiksi on hyvä tuoda esille, että katsomme sinänsä perustelluksi, että yritykset maksavat valtiolle korvausta hyödyntäessään kansallisomaisuuttamme. Erityisesti tämä on perusteltua tilanteessa, jossa Suomen julkinen talous on vakavissa vaikeuksissa.

Vastustamme mineraaliveron korotusta esitetyssä laajuudessa. Hallituksen lakiesitysluonnoksessa mineraaliveron nosto lisäisi entisestään kaivosten maksamia veroja 70 miljoonalla eurolla vuosittain. Esitettyä veronkorotuksen tasoa tulisi kohtuullistaa.

Suomessa tällä hetkellä toimivien kaivosten kannattavuus ja suunnitteilla olevien kaivoshankkeiden ennakoitu kannattavuus on korkea vain poikkeustapauksissa. Keskimäärin yritykset saavat kalliiden investointien ja korkean kaivosten elinkaaren aikaisen epävarmuuden vastapainoksi vain kohtuullista tai hyvää kannattavuutta. Maailmalaajuisesti katsottuna suomalaiset mineraaliesiintymät ovat yleensä pieniä tai keskisuuria. Ne ovat myös mineraalipitoisuuksiltaan verraten köyhiä. Tämä laskee toiminnan kannattavuutta ja kasvattaa tuotannon määrään suhteutettuja investointeja.

Näiden erityispiirteiden seurauksena korkea verotaso todennäköisesti lyhentäisi nykyisten kaivosten toiminta-aikaa ja mahdollisesti vähentäisi investointeja. Todennäköisimmin kaivoksia jäisi tulevaisuudessa avaamatta veronkorotusten seurauksena. Esitetty veronkorotusten taso voi asettaa jatkossa kaivosalan investoinnit vaakalaudalle. Tämä näyttäytyy haitallisena tilanteessa, jossa suomalainen teollisuus kaipa kipeästi lisäinvestointeja. Esitys on ristiriidassa myös hallitusohjelman

kirjauksen kanssa, jonka mukaan ”hallitus turvaa yrittämiselle ja investoinneille vakaan toimintaympäristön ennakoitavalla ja vakaalla sääntelyllä sekä verotuksella”.

Koska veronkorotusten myötä kaivostoiminnan volyymi jäisi mahdollisesti tulevaisuudessa pienemmäksi, vähentää se alan työpaikkojen määrää. Veronkorotukset vaikeuttaisivat myös Euroopan unionin mineraalimavaraisuuden nostoa ja huoltovarmuuden parantamista. On myös hyvinkin mahdollista, että volyymin ja työpaikkojen vähenemisen myötä valtion ja kuntien verotulot eivät kasva, vaan pikemminkin vähenevät pidemmällä aikavälillä asiaa tarkastellessa.

Kaivosyhtiöiden tilinpäätöksiä perusteella vaikuttaa mahdolliselta, että joillekin tällä hetkellä toiminnassa oleville kaivosyhtiöille muodostuisi vaikeuksia jatkaa toimintaansa esitettyjen veronkorotusten ollessa voimassa.

Veronkorotusten aluetaloudelliset vaikutukset iskevät etupäässä Pohjois- ja Itä-Suomeen. Tämä korostaa esityksen ongelmallisuutta. Työpaikat ovat erittäin tarpeellisia juuri näillä seuduilla.

Asia tulisi palauttaa valmisteluun ja mineraaliveron nostoa tulee kohtuullistaa.

Eklund Timo
Teollisuusliitto ry.